

**REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
GRAD OPUZEN
DJEČJI VRTIĆ OPUZEN**

**GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA
DJEČJEG VRTIĆA OPUZEN
pedagoška godina 2019./2020.**

UVOD

Godišnji plan i program Ustanove zasnovan je na postavljanju primjerenih individualiziranih ciljeva za svu djecu u skupini. Odgovora na interese svakog pojedinog djeteta, uvažava individualne mogućnosti i potrebe djece, odgojitelja, roditelja i društvene sredine u kojoj Vrtić djeluje i to kroz sva područja godišnjeg plana i programa vrtića. Usmjeren prema temeljnim vrijednostima humanistički razvojnog kurikulumu ujedinijuje sljedeće elemente:

- razvoj sposobnosti svakog pojedinog djeteta
- mogućnost izbora
- aktivno učenje
- povezanost s obiteljima djece.

Isto tako nam je važno da naš vrtićki način življenja osigura djeci razvoj kritičkog mišljenja, te ih osposobi za odgovornost i za međusobnu pomoć.

USTROJSTVO RADA

Odlukom Gradskog poglavarstva Opuzen formirano je pet odgojnih skupina za radnu pedagošku 2019./2020. godinu u Dječjem vrtiću Opuzen. Na osnovu prostornih i materijalnih uvjeta i financijskih mogućnosti, u Vrtić je upisano 143 djece. Od toga 114 djece u 10-satnom primarnom programu i 29 djece u 5,5 satnom programu.

Oglašavanjem upisa za djecu jasličke dobi, zahtjev je podnijelo ukupno 30 roditelja.

Uvažavajući povećani interes roditelja za smještaj djece mlađe dobi od tri godine, potrebno je nastaviti sa organizacijom rada za dvije jasličke skupine kroz 2019/2020 pedagošku godinu.

Broj skupina	Odgojna skupina	Broj djece	Dužina boravka
1	Mlađa jaslička skupina	12	10 satni primarni program
1	Starija jaslička skupina	14	10 satni primarni program
1	Mlađa odgojna skupina	19	10 satni primarni program
1	Srednja-mlađa odgojna skupina	24	10 satni primarni program
1	Srednja-starija odgojna skupina	26	10 satni primarni program
1	Srednja-starija odgojna skupina	26	10 satni primarni program
1	Srednja-starija odgojna skupina	26	5,5 satni primarni program
	U k u p n o	121	

Na osnovu broja djece, broja grupa u skladu s elementima standarda društvene brige o djeci predškolske dobi, broj stručnih djelatnika je slijedeći:

Broj odgojitelja stručnih djelatnika	Dužina boravka	Odgojna skupina
2	10 satni primarni program	Mlađa jaslička
2	10 satni prim program	Starija jaslička skupina
2	10 satni primarni program	Mlađa odgojna skupina
2	10 satni primarni program	Srednja-mlađa odgojna skupina
2	10 satni primarni program	Srednja-starija odgojna skupina
2	10 satni primarni program	Srednja-starija odgojna skupina
1	5,5 satni primarni program	Srednja starija odgojna skupina

Osim postojećeg odgojnog osoblja koje sada radi neposredno s djecom na neodređeno vrijeme, s obzirom da su otvorene još dvije jasličke skupine, potrebna su još četiri odgojitelja za neposredan rad na određeno vrijeme s djecom jasličke skupine. U Vrtiću su stručni suradnici: ravnatelj - rukovoditelj Vrtića i prof. psihologije, a otvaranjem jaslica potrebno je osigurati i medicinsku sestru na 4 sata tjedno po skupini. Poslovi računovodstva i knjigovodstva vode se u računovodstvu Grada Opuzena.

Osim kuharice i pomoćnice ekonoma koje rade na pripremanju hrane, serviranju i prehrani djece, na održavanju čistoće i higijene u Vrtiću radi spremačica. Proširenjem obima posla primljena je još jedna djelatnica na određeno vrijeme koja radi na poslovima pomoćne kuharice i spremačice.

POPIS DJELATNIKA PO STRUČNOJ SPREMI

Naziv	Izvršitelj	Stručna sprema
Ravnatelj	1	VSS
Psiholog	1	VSS
Odgojitelj	13	VŠS
Glavna kuharica	1	SSS

Pomoćna kuharica	1	SSS
Čistačica	1	NSS
Računovođa	1	VSS

Organizacija njege, odgoja i zaštite djece predškolske dobi su specifične odgojne organizacije kojima društvo određuje namjenu, cilj, mjesto i zadatke. Izvedbeni program Vrtića kao instrument za slobodnu razmjenu rada između korisnika i davatelja usluga, njege, odgoja i zaštite djece predškolske dobi sadrže opseg i sadržaj djelatnosti, te osnovu za visinu sredstava za radnu godinu.

Program njege i odgoja u Vrtiću ostvaruje se u skladu s Programskim usmjerenjem kojeg donosi Ministarstvo prosvjete i kulture. U koncipiranju programskog usmjerenja uvažene su novije zakonske spoznaje o prirodi i efikasnosti programa za predškolski uzrast.

Odgoj predškolske djece zasniva se na humanističkoj razvojnoj koncepciji koju čine ideja humanizma, spoznaja o čovjekovom razvoju u cjelini, spoznaja o značajkama izvan obiteljskog odgoja predškolske djece.

Struktura 40-satnog radnog tjedna odgojno-obrazovnih djelatnika, godišnji fond sati zadužuje djelatnika prema kalendaru rada. Radna godina započinje 02. rujna 2019 godine a završava 31. kolovoza 2020. godine.

Zadnjih pet dana u kolovozu su radni dani za sve djelatnike Vrtića i za te dane je predviđen sljedeći program: Zajednica djelatnika, Odgojiteljsko vijeće prvog dana, ostali dani na uređenju dnevnih boravaka za prihvaćanje djece.

Na temelju dosadašnjeg iskustva, a u skladu s potrebama korisnika usluga u toku 7. i 8. mjeseca raditi će se u skladu s programom kojeg diktira broj zainteresiranih, odnosno potreba roditelja za boravkom djece u tom periodu. Ukoliko se broj zainteresiranih roditelja smanji na granicu normalnog rada jedne odgojno-obrazovne skupine u toku 7.i 8. mjeseca će se koristiti kolektivni godišnji odmor.

Godišnja zaduženja radnika Vrtića s fondom sati;

U skladu s planom potreba kadrova za radnu godinu 2019./2020. utvrđenom prema standardima i potrebama Vrtića:

1. Ravnatelj - 1 izvršitelj
Radno vrijeme - svaki dan od 7 - 15 sati;
Poslovi i zadaci - utvrđeni sistematizacijom i ostalim normativnim aktima Vrtića.
2. Psiholog – 1 izvršitelj
Radno vrijeme – ponedjeljkom i srijedom od 8 – 15 sati
Poslovi i zadaci – utvrđeni sistematizacijom i ostalim normativnim aktima Vrtića
3. Odgojitelji - 13 izvršitelja.
Radno vrijeme - prema rasporedu rada odgajatelja;
Poslovi i radni zadaci - utvrđeni sistematizacijom i ostalim normativnim aktima Vrtića;
Neposredni rad odgojitelja je 5,5 sati a posredni 2,5 sata dnevno. Poseban rad čine pripreme za rad u grupi, prisustvovanje sjednicama Odgojiteljskog vijeća, stručni aktivni, roditeljski sastanci, pisanje izvješća i analiza te ostali poslovi predviđeni strukturom radnog vremena.
3. Kuhanje i priprema namirnica
Kuharica - 1 izvršitelj;
Radno vrijeme od 06 - 14 sati.
4. Domaćica (pomoćnica kuharice - ekonom) – 1,1/2, izvršitelj;
Radno vrijeme od 06 - 14 sati.
5. Čišćenje - spremačica - 1 izvršitelj;
Radno vrijeme od 11 - 19 sati.
6. Računovođa - vanjski suradnik;

Dječji vrtić Opuzen je od 2003/2004 godine u sklopu zgrade Doma zdravlja Opuzen čiji je jedan dio prilagođen potrebama ustanove i podijeljen je na pet dnevnih boravka. Pored dnevnih boravaka prostor ima i kuhinjski blok te sanitarni čvor. Prostor kuhinje ima odvojeni dio za pripremu namirnica, ugrađenu ventilaciju i kao takav ima uvjete za pripremanje 150 obroka dnevno.

Plan nabave i dopune didaktike i potrošnog materijala za odgojne skupine

Potrošni materijal nabavljen je za cijelu godinu prema broju upisane djece i strukturi odgojnih skupina, a dopunjavati će se tijekom godine prema potrebi. Plaćanje će se vršiti u ratama.

Planirana je dopuna literature za odgajatelje te literature/slikovnica za djecu prema dobnim skupinama.

Dopuna didaktike planirana je po sobama odgojnih skupina prema potrebi.

Planirana je djelomična izmjena posteljine, stolnjaka i radne odjeće i za odgajatelje i pomoćno osoblje.

Planirana je dopuna didaktike za dvije jasličke skupine te opremanje prostora namještajem.

Plan tekućeg investicijskog održavanja

- nabava ležaljki
- zmjena dasaka wc školjki
- dopuna zdjelica
- izmjena tepiha
- vodoinstalaterski radovi, održavanje elektroinstalacija i ostali radovi na održavanju;
- soboslikarski radovi: bojanje zidova i stropova, bojanje vanjskih bravarskih stijenki, ugradnja komarica na vratima i prozorima;
- osvježavati prostor zelenilom
- ugradnja vrata na ulazu u garderobu
- nabava dječjih stolica, rashodovanjem starih dotrajalih
- nabava klima uređaja
- nabava dječjih stolova

Izvor sredstava

Osnivač Dječjeg vrtića Opuzen je Grad Opuzen koji ga najvećim dijelom i financira. Sufinanciranje je ugovorno riješeno sa Općinom Slivno; obzirom da djeca sa područja te općine pohađaju Dječji vrtić Opuzen ista je dužna sudjelovati u isplati plaće djelatnicima Vrtića te u materijalnim

troškovima. Sve navedeno moći će se ostvariti ovisno o uplatama roditelja i racionalnom ponašanju svih djelatnika.

3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Razgovori radi snimanja početnog stanja u skupini odgojitelj-dijete-roditelj.

Dijete

Pratiti i procjenjivati aktualne djetetove potrebe te procjenjivati kvalitetu njihova zadovoljavanja radi utvrđivanja primjerenosti organizacije djetetova života i cjelokupnog odgojnog procesa (u suradnji s odgojiteljem i drugim stručnim suradnicima).

- procjenjivati primjerenost djetetove predmetne i pojavne okoline djetetovim razvojnim mogućnostima i aktualnim problemima.
- Pratiti djetetove strategije ponašanja tijekom njegove interakcije s drugom djecom, odgojiteljima i drugim odraslim sudionicima procesa.
- Stjecati uvid u djetetove osjećaje, stajališta i mišljenja u odnosu prema pojedinim zbivanjima i sudionicima zbivanja u skupini, vrtiću, izvan vrtića...

Osigurati okolnosti u kojima će dijete biti inicijator i najveći mogući kreator prostora u kojem boravi, sadržaja kojima se bavi, odnosa koje uspostavlja. Na osnovi poznavanja djetetovim aktualnih problema:

- selektivno pristupati mogućim izmjenama u organizaciji te u materijalnim i sadržajnim uvjetima provedbe procesa;
- poticati i podupirati promjene koje omogućuju zadovoljavanje djetetovih trajnih i aktualnih potreba - na razini vrtića, skupine i pojedinca;
- nalaziti nove načine provedbe procesa (organizacijske, materijalne, komunikološke) koji omogućavaju da se zadovolje djetetove potrebe za bliskošću s drugima ali i za jedinstvenošću i identitetom.

Ostvariti neposredni kontakt s djecom radi obogaćivanja programa rada te povećanja broja i kakvoće zbivanja i situacija pogodnih da se zadovolje djetetove potrebe.

- rad s djecom u području za koje je stručna osoba posebno educirana i za koje ima sklonosti;
- rad s djecom da bi se zadovoljile djetetove aktualne potrebe a u situaciji kada tu potrebu nije u mogućnosti zadovoljiti odgojitelj
- suradnja sa Dječjim centrom Metković, Osnovnom školom Opuzen i Domom zdravlja Metković.

Pronalaziti rješenja da se poboljšaju uvjeti komunikacije djeteta i druge djece, te djeteta i odraslih sudionika procesa.

Voditi pedagošku dokumentaciju o primjerenosti programa u konkretnoj skupini djece ili pojedinom djetetu:

- Procjene pojedinih dijelova odgojno-obrazovnog procesa,
- Akcija istraživanja (protokoli, procjene, rezultati praćenja, obrada rezultata, zaključci i prezentacije akcijskog istraživanja, prikupljanje i analiza podataka iz odgojiteljeve pedagoške dokumentacije,
- Izrada programa neposrednog kontakta pedagoga sa skupinom djece ili s pojedinim djetetom, vođenje bilježki o tijeku programa te evaluacija i dalja primjena učinka provedbe programa.

2. Roditelji

Posredno - dijete

- Upoznati specifične roditeljske potrebe koje utječu na djetetove aktualne potrebe te ih prihvatiti pri ustroju svih elemenata odgojnog procesa;
- Sudjelovati u prilagodbi organizacije, stila i sadržaja specifičnim obiteljskim potrebama;
- Neposredno upoznavati roditelje sa specifičnim obilježjima vrtićkog programa i njegovom realizacijom;
- Informirati nove roditelje o uzrocima i obilježjima institucionalnog odgoja te posebnostima vrtića i skupine;
- Informirati nove roditelje o uzrocima i obilježjima promjena izvršenih na razini vrtića i skupine;
- Stvarati uvjete za: roditeljske evaluacije primijenjenih vrtićkih programa, davati važnost roditeljskim stajalištima i procjenama, adekvatno djelovati u prihvaćanju roditeljskih prijedloga, informirati roditelje o rezultatima njihove evaluacije, uključivati roditelje u kreiranje i realizaciju dijela programa rada s djecom.

3. Odgojitelji

Posredno - dijete

- Pomoć odgojitelju da prepozna i procijeni djetetove potrebe;
- Izrada instrumentarija za odgajateljevo praćenje i procjenu djetetovih potreba i razine njihova zadovoljavanja u odnosu prema pojedinim dijelovima odgojnog procesa;
- Pomoć u prikupljanju i obradi podataka dobivenih neposrednim promatranjem djeteta i podataka dobivenih od roditelja;
- Pomoć odgojiteljima u kreiranju povoljnog vremenskog, materijalnog i prostornog konteksta za povoljan djetetov razvoj i optimalnu zadovoljenost njegovih potreba;
- Suradnja u pronalasku primjerenog modela organizacije rada u određenom slijedu;
- Prijedlozi da se za realizaciju programa koriste raznovrsni prostori u vrtiću i izvan njega;
- Pomoć u osmišljavanju poticajima i materijalima bogate i stimulativne okoline za dijete;
- Pomoć odgojiteljima u izboru prikladnih sadržaja u skladu s uočenim potrebama, mogućnostima i interesima djeteta;
- Senzibilizacija odgojitelja da koriste životna i konkretna zbivanja u radu s djecom, te za situacijski pristup u kreiranju programa;
- Potpora i pomoć odgojitelju u evaluaciji i redefiniciji odgojno obrazovnog djelovanja;
- izrada instrumentarija za evaluaciju odgojnog djelovanja, te pomoć odgojitelju u spoznavanju i vrednovanju učinka rasta primjene programa na razinu zadovoljenja djetetove potrebe i njegovih mogućnosti,
- praćenje i procjena utjecaja različitih oblika pedagoške dokumentacije na uspješnost ostvarenja zacrtanih zadaća te zajedničko usavršavanje operativnog, racionalnog i funkcionalnog modela pedagoške dokumentacije.

Posredno - roditelji

- Osvješćivati važnost odgojitelja na dijete kroz interakcijski odnos s njegovim roditeljima.
- Potpora i pomoć odgojiteljima u većoj interakciji s roditeljima i u obogaćivanju interakcije novim načinima i sadržajnim komuniciranjima.
- osvješćivati moguće razlike u odgojnim postupcima obitelji i vrtića, o razlikama u obilježjima životnog prostora, kvaliteti odnosa i sustavu vrijednosti te o utjecaju tih razlika na djetetov razvoj,
- senzibilizirati odgojitelja da osigurava ostvarenje roditeljskog prava na sudjelovanje u programiranju, ostvarivanju i evaluaciji odgojno-obrazovnog rada te nalaziti suvremenije, aktivnije oblike suradnje s roditeljima u koju će biti uključeno i dijete,

- osvještivati odgojitelje za potrebu i važnost stalne prezentacije napretka djece, potvrde njihova stručnog rada i popularizacije djelatnosti vrtića među roditeljima.

Neposredno - odgojitelji

- Doprinos razvoju odgojitelja kao osobe koja je:
- prožeta svojom osobnošću i zna, hoće i može stvarati toplo i poticajno ozračje u radu s djecom,
- svjesna svojih potreba i sebe samoga i spremna prihvatiti djecu i druge osobe onakve kakve one jesu,
- svjesna svojih kreativnih mogućnosti i spremna ih je usavršavati i primjenjivati u radu u svrhu kvalitetnijeg života djece i svih odraslih u vrtiću.
- Pomoć odgojitelju u osvještavanju nužnosti stalnog spoznavanja razine vlastite odgojne prakse, odmaka od rutine i otvorenosti prema novinama:
- razvoj spremnosti za propitivanje, analiziranje i osvještavanje najčešćih pogrešaka u praksi preko promatranja, dijaloga i rasprave sa stručnjacima,
- pomoć u osvještavanju vlastite implicitne pedagogije i donošenju odluke kako će djelovati radi prevladavanja manjeg nesklada, intencija teorije i praktične realizacije.
- Doprinos proširivanju i prijenosu stručnih spoznaja o potrebama djeteta, njegovu razvoju, učenju i komunikacijskim načelima u neposredni odgojno-obrazovni rad:
- senzibilizacija odgojitelja da prevladaju vlastitu dominaciju u korist partnerstva s djetetom i njegovim roditeljima,
- motivacija i rad s odgojiteljima kako bi se uvele inovacije u metodici preko stalnog informiranja o dostignućima unutar struke preko kognitivnog i doživljajnog učenja i sudjelovanja u akcijskim istraživanjima.
- Organizirati, osmišljavati i pratiti mentorski rad s odgojiteljima početnicima u suradnji sa drugim članovima razvojne djelatnosti, te rad sa studentima i učenicima koji se spremaju za odgojiteljska zvanja u suradnji s ustanovama koje ih educiraju i s drugim članovima razvojne djelatnosti.

- Voditi dokumentaciju o radu s odgojiteljima:
- protokoli, liste praćenja, upitnici, ankete, videozapisi
- zapisnici s radnih dogovora, radionica
- bilješke o individualnom konzultativnom ili savjetodavnom radu i td.

4. Društvo

Posredno - dijete i obitelj

- Suradnja da bi se realizirali postojeći programi s djecom, te obogatili postojeći programi rada s djecom, obogatili postojeći programi i osmislili novi.
- Suradnja kako bi se osmislilo i društvo uputilo na potrebu poštovanja prava djeteta i njegove obitelji te u izradi zaštite djetetovih prava i ostvarivanja njegovih prava na odgovarajuće uvjete institucionalnog odgoja i obrazovanja.

Posredno - odgojitelji i vrtić

- Suradnja u cilju usavršavanja odgojitelja i rješavanja stručne problematike vezane za pedagoške aspekte predškolskog odgoja.

Neposredno

- Suradivati s važnim društvenim čimbenicima kako bi se predstavile mogućnosti struke (pedagoške) u promicanju rada u predškolskom odgoju i obrazovanju, te aktualne potrebe i problem predškolskih ustanova glede ostvarivanja kvalitetnih programa rada.
- Uključivati se u projekte šireg društvenog značaja radi jačanja osobne stručne kompetencije, stjecanja novih pedagoških spoznaja i osobnog stručnog doprinosa u sklopu određenih projekata, inovacija, akcija.....

5. Razvojna djelatnost

Posredno - dijete i obitelj

- Suradnja u postavljanju i ostvarenju:
 - osnovnih zadaća i poslova u godišnjem planu i programu vrtića kako bi se oživotvorile programske smjernice prema kriterijima utvrđenim na osnovi poznavanja potreba djece i njihove obitelji iz evaluacije dotadašnjih programa,
 - utvrđivanje i usklađivanje pojedinačnih načina djelovanja stručnih suradnika radi integralnog utjecaja na djetetov razvoj.

Posredno - odgojitelji

- Suradnja na usklađivanju plana i programa rada pedagoga, psihologa defektologa i logopeda s drugim članovima razvojne djelatnosti (vanjski suradnici):
 - u funkciji osiguravanja uvjeta za provedbu odgojiteljskih programa rada (stručni, organizacijski, materijalni, sadržajni)
 - uključivati odgojitelje u akcijska istraživanja i u projekte te prezentirati dostignuća čiji su nositelji pojedini članovi razvojne djelatnosti.
- Dogovori o provedbi rada s odgojiteljima početnicima (pripravnicima) u suradnji sa Ministarstvom znanosti obrazovanja i sporta i o provedbi pedagoške prakse studenata i učenika koji se školuju za odgojiteljsko zanimanje u suradnji s njihovim stručnim središtima.
- Dogovori o pronalasku zajedničke strategije djelovanja u odnosu prema aktualnim zbivanjima na razini vrtića, objekta, skupine.

6. Ravnatelj

Posredno - dijete i obitelj

- Intervencije na planu problemskih situacija nastalih zbog odstupanja od planiranog i očekivanog obavljanja zadaća ili zbog nepredviđenih događaja kako bi se zadovoljile djetetove potrebe.
- Stručna potpora u poštivanju pedagoških načela organizacije rada vrtića u mikro cjelini i makro cjelini:
 - odabir i ustrojstvo prostora za pojedinu skupinu,
 - raspored dnevnih aktivnosti i kvalitete i kvantiteta poticaja na razini skupine i podskupine
 - odabir djelatnika za odgojnu skupinu

Posredno - odgojitelji i ostali djelatnici

- Osigurati uvjete za nesmetanu provedbu odgojno-obrazovnog procesa.
- Stručna potpora kod procjene i prijema odgojitelja u radni odnos.

Posredno - društvo

- Suradnja u realizaciji programa odgojno-obrazovnog rada koji se provode izvan neposrednog vrtićkog okruženja.
- Stručna potpora u:
 - osmišljavanju proširenosti programa i sadržaja rada vrtića,
 - osmišljavanju i provedbi promidžbenih aktivnosti vrtića
 - Uključivati se u projekte stručnih ustanova ili pokretati projekte na razini razvojne djelatnosti s određenom društvenom svrhom.
 - Sudjelovati u predstavljanju ekipnog i osobnog rada na društvenoj razini te predstavljati stručni rad stručnjacima - članovima iz drugih vrtića.

Neposredno

- Sudjelovati u realizaciji akcijskih istraživanja u dječjem vrtiću.
- Informirati ostale članove o važnim spoznajama sa stručnih skupova.

7. Ostali djelatnici - psiholog

Posredno: dijete - obitelj - odgojitelji

- Upućivati ostale djelatnike o pravovremenom izvršavanju zadaća vezanim za zadovoljavanje osnovnih potreba djece i uspješnoj komunikaciji s djecom i roditeljima, te međusobno.
- Pripremanje ostalih djelatnika za uključivanje u odgojno-obrazovni proces (modeli zanimanja itd.).
- Intervencije na planu problemskih situacija nastalih zbog odstupanja od planiranog obavljanja zadaća ostalih djelatnika vrtića, kako bi se osigurali uvjeti za realizaciju programa odgojno-obrazovnog rada.

Identifikacija djece s posebnim potrebama

a) Bitni zadaci na unapređivanju:

- unapređivanje suradnje s vanjskim čimbenicima i suradnicima (psiholog, socijalni radnik, defektolog logoped, pedijatar i td)
- praćenje djeteta kroz dokumentaciju,
- pojačana edukacija odgajatelja i stručnih suradnika radi uspješnije identifikacije i poboljšanja tretmana djece s poteškoćama u razvoju
- pojačana edukacija roditelja kroz predavanja, savjetovanja i sl.

b) Rad s djecom s posebnim socijalnim tretmanom:

- suradnja psihologa s odgajateljima u smislu otkrivanja i signaliziranja problema,
- suradnja psihologa sa socijalnim radnikom u svrhu prikupljanja podataka o stanju u obiteljima i zajedničkog djelovanja za poboljšanje položaja djeteta,
- usmeni i pismeni kontakt s roditeljima.

c) Rad s djecom s teškoćama u razvoju

- identifikacija, dijagnostika i praćenje djece sa smetnjama u razvoju od strane odgajatelja, pedagoga i medicinske sestre,
- korištenje podataka pedijatra, izrada mikro i makro individualnih planova, izrada programa rehabilitacije, vođenje dokumentacije, edukacije odgajatelja, rad s roditeljima,
- identifikacija, dijagnostika, tretman i praćenje djece s teškoćama govora i glasa,
- snimanje poremećaja u petoj i šestoj godini života, utvrđivanje vrste i stupnja poremećaja.

3.3. Planiranje jelovnika - zdrava hrana

Prehrana je nauka o hrani i njenim osnovnim sastojcima i njihovom međusobnom odnosu, ravnoteži i djelovanju u organizmu, a uključuje i sve procese u organizmu vezane za unos hrane. Osnovni sastav svake hrane su: voda, bjelančevine, masti, ugljikohidrati, vitamini i minerali. Dječji organizam se stalno razvija i raste i u tim procesima dolazi do propadanja, obnavljanja i stvaranja stanica. Da bi se te funkcije mogle pravilno razvijati i održavati, stalnu fizikalnu - kemijsku ravnotežu organizma, potrebno je energija koju dječji organizam dobiva hranom. Zbog toga pravilna prehrana jedan je od osnovnih uvjeta za normalan rast i razvoj djeteta. Bjelančevine i minerali ubrajaju se u glavne građevne elemente i prehrambene materije, dok su ugljikohidrati i masti osnovni izvor energije, a minerali i vitamini zaštitne materije. Međutim da bi organizam mogao te prehrambene tvari što bolje utrošiti njihovi međusobni odnosi u hrani moraju biti u povoljnim odnosima. To znači da hrana mora sadržavati 13-15% bjelančevina, a od toga 31,4% životinjskog porijekla, 55-65% ugljikohidrata i 25-30% masti. Od ukupne dnevne količine hrane, dijete treba dobiti 2/3 u vrtiću i to 34-40% kao doručak, 40-45% kao ručak i 15-20% kao užinu. Obroci koje dijete dobiva kod kuće moraju biti sastavni dio dnevnog jelovnika djeteta. Jelovnik se pravi za cijeli mjesec. On je raznovrstan i zadovoljava dnevnu potrebu djeteta za svim energetskim tvarima. Djeca koja ostvaruju pravo na primarni program 10 satni u prvom dijelu dana dobivaju 3 obroka: doručak, ručak, užina, a ovi obroci osiguravaju prosječni iznos od 75% energetskih i prehrambenih potreba u 24 sata. Djeca koja ostvaruju pravo na kratki program 5-6 satni u prvom

dijelu dana dobivaju 2 obroka: doručak i ručak, a ovi obroci osiguravaju prosječni iznos 60% energetske i prehrambene potrebe u 24 sata. Posebno se daje prednost sezonskom voću i povrću, a izbjegava konzervirana hrana.

3.4. Skrb o dnevnom ritmu djeteta

Skrb o dnevnom ritmu djeteta određuje se samim ulaskom i prihvatom djece u vrtić, a regulirana je kućnim redom. Kućnim redom usklađuju se dužnosti i prava korisnika usluga (djece i roditelja) i djelatnika Dječjeg vrtića. Roditelji djece dužni su:

- dovesti djecu u vrtić najdalje do 8,30 sati, ukoliko žele da dijete doručkuje;
- ukoliko ga dovode kasnije smatra se da je dijete doručkovalo;
- u 08,30 sati je vrijeme doručka i traje do 09,00 sati,
- odgajatelji rade po planu i programu s djecom do 10,30 sati na ostvarivanju programa,
- ukoliko vrijeme dozvoljava djeca odlaze na dječje igra šetnju i vraćaju se prije ručka,
- vrijeme ručka je u 11,30 do 12 sati,
- roditelji su dužni doći po dijete:
 - za primarni 10-satni boravak najkasnije do 16,30 sati,
 - za primarni 5,5-satni jutarnji boravak najkasnije do 12,30 sati,
 - roditelji su dužni javiti se odgajatelju kad dolaze po dijete.

3.5. Svakodnevni izlasci u prirodu

Izlaskom u prirodu odvija se dio sportskog programa i tjelovježbe.

Sportski dio programa

Oblici:

- pokretne igre
- sat tjelesnog vježbanja
- jutarnje tjelovježbe
- vježbe za vrijeme zračnih kupki i šetnje

Zadaće:

- osigurati povoljne uvjete za pravilan razvoj i učvršćivanje dječjeg zdravlja

- ojačati dječji organizam
- naučiti djecu da slobodno vladaju svojim pokretima, razvijati spretnost i sigurnost, jačati volju i karakter

Vježbe za stariju skupinu:

- moraju biti dinamične
- moraju obuhvatiti više mišićne skupine
- moraju biti razumljive djeci
- moraju biti u određenom ritmu tako da djeca vježbaju pravilno, lijepo i solidno
- moraju se češće mijenjati

Bitni elementi tjelesnog razvoja:

- Tjelesno vježbanje svestrano razvija dijete ali samo ako su svi njegovi sastavni dijelovi razmjerno zastupljeni, a to su:
 - a) vježbe s pomoću kojih se razvija discipliniranost i organizirano kretanje i postavljanje skupine, postavljanje djece u (vrstu, kolonu, vlak) i par, krug i polukrug,
 - odbrojavanje (prvi-drugi)
 - b) vježbe za jačanje velikih mišićnih skupina:
 - vježbe za jačanje grudnog koša i ruku
 - vježbe za jačanje kralježnice
 - vježbe za jačanje trbušnih mišića i nogu
 - c) vježbe za razvijanje prirodnih oblika kretanja
 - hodanje, trčanje, provlačenje, poskakivanje, guranje
 - vježbe s pomagalicama
 - d) vježbe za razvoj sitne muskulature i stopala

Tjelovježba

Zadaće:

- vježbe za razvoj discipliniranosti i organiziranog postavljanja i kretanja skupine
- vježbe za jačanje velikih mišićnih skupina
- vježbe s pomagalicama

Priprema:

- sigurno hodanje (pravilno držanje tijela, korak lagan-pravilan, peta-prsti)
- hodanje sitnim i krupnim korakom

- hodanje promjenjivim tempom
- hodanje prstima - petama
- na naredbu pozor djeca idu u vrstu

Vježbe

a) grudni koš i ruke

- ptica leti
- pljesnuti nad glavom
- trganje konca
- vjetrenjača
- veslanje

b) kralježnica

- vjetar njiše granama
- maca se provlači
- veliki i mali
- penjanje na drvo
- vožnja čamca
- dotaknuti čelom koljenja
- indijanac izviđa

c) trbušni mišići i noge

- zvono zvoni
- dotaknuti rukama pod
- pljesnuti nad koljenom
- sjesti-leći
- dotaknuti prste nogu (sjedeći i stojeći)
- tko je jači nogama

d) vježbe s pomagalima

- vježbe oblikovanja - konop

e) Mala olimpijada dječjih vrtića (Dubrovnik, svibanj 2019.)

- Razrada programa zdravstveno-tjelesnih aktivnosti

- igre djece u različitim sportskim disciplinama unutar vrtića;
- sudjelovanje na Olimpijskom festivalu dječjih vrtića u Dubrovniku

U toku radne pedagoške 2019./2020. godine planiraju se jednodnevni izlasci u prirodu i to tijekom ožujka i početkom lipnja.

Praćenje psihofizičkog razvoja djeteta, sastanci s roditeljima i rad na zdravstvenoj poduci

Prijedlogom koncepcije razvoja predškolskog odgoja i programskim usmjerenjem odgoja i obrazovanja predškolske djece istaknuta je sloboda u stvaranju i provođenju programa rada s predškolskom djecom, gdje svako dijete ima pravo na razvoj usklađen s njegovim individualnim mogućnostima i sposobnostima. Prema tome djelatnost predškolskog odgoja polazi od osnovnih postavki:

- osiguranja optimalnih uvjeta za djetetov razvoj,
- pomoć roditelja u brizi za sigurnost,
- dopunjava obiteljski odgoj.

Odgajanje određuju pojmovi: odgoj, njega, zaštita, obrazovanje, tj. očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta. Posebni ciljevi i zadaće odgoja predškolske djece su: očuvanje zdravlja, razvoj emocionalne stabilnosti, samostalnosti, pozitivne slike o sebi, socijalne interakcije, komunikacije, slobodno izražavanje, radoznalost te razvoj kreativnosti i intelektualnih sposobnosti.

"Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece" polazi od poštivanja načela:

- pluralizma i slobode u primjeni predškolskih ideja i koncepcija,
- različitosti u vrstama i oblicima provođenja programa,
- demokratizaciji društva.

Odgoj predškolske djece zasnivati će se na:

- humanističko-razvojnoj koncepciji - ideja humanizma, djeca su ona koja daju okvir vrtićkom iskustvu, a ne ona koja su njime uokvirena,
- dijete je vrijednost po sebi koja se prihvaća u svojoj osobitosti, a također i kao član obitelji s njenim osobitostima i sustavom vrijednosti,

- bez obzira na stvarne uvjete imajmo u vidu posebna prava djeteta izražena u Deklaraciji prava djeteta (UN 1959),
- vrlo je važno da svaki djelatnik uvažava djetetovo dostojanstvo, te stalno razvija njegov pozitivni identitet. Ovaj zahtjev iziskuje kvalitetu odgajatelja i odnosa prema djetetu,
- poželjni su demokratski odnosi s djecom i drugim odraslima u djetetovoj sredini,
- podržavati znatiželju, aktivnost, stvaralaštvo, opažanje, imaginaciju, razvoj govora, razvoj društvenosti, suosjećajnosti, samokontrole, senzibilitet za glazbu, poetsku riječ, različite oblike izražavanja.

Dužnost je svih odgojitelja u neposrednom radu s djecom da pridonose cjelovitom razvoju osobnosti djeteta i kvaliteti njegova života.

Zahtjevi:

Povezivanje obiteljskog i izvan obiteljskog odgoja djeteta, određena srodnost izvan obiteljskog s dobrim obiteljskim odgojem, što čvršća suradnja stručnog tima s roditeljima, a posebno stvaranje mogućnosti da roditelj sudjeluje u životu i aktivnosti djeteta:

- zadovoljavanjem osnovnih tjelesnih potreba i čuvanje djetetova zdravlja i života,
- zadovoljavanje potrebe za sigurnošću, nježnošću i ljubavlju,
- zadovoljavanje potreba za raznolikom stimulacijom, novim doživljajima i potrebama bogate i promjenjive okoline,
- zadovoljavanje potreba uzajamnosti i komunikacije: pozitivne emocionalne klime, trajnost veze s odraslima i drugom djecom,
- aktivno sudjelovanje djeteta u životnim djelatnostima-životno praktične i radne aktivnosti vezane uz biološke potrebe, njega djeteta, svlačenje, oblačenje, samoposluživanje, kućni poslovi, njega biljaka i životinja, izrada predmeta i igračaka.

Provoditi:

- funkcionalne igre,
- simboličke igre,
- igre građenja i konstruiranja,
- igre s pravilima i dr.
- društvene i društveno zabavne igre, zabave, svečanosti, šetnje, priredbe i dr.
- umjetničko promatranje, slušanje, interpretacija umjetničkih djela za djecu, slikovnice, likovna, književna, glazbena, scenska, filmska i druga djela.

- izražavanja i stvaranja djeteta: pjevanje, sviranje, crtanje, slikanje, modeliranje, građenje i konstruiranje, govorno, scensko, motoričko i plesno izražavanje,
- istraživačko-spoznajno manipuliranje predmetima, promatranje ili upoznavanje nečega, nekoga, šetnje, posjeti, susreti s ljudima različitih profesija, stvaraocima, otkrivanje i jednostavni eksperimenti, verbalno rješavanje problema, namjenskog učenja i vježbanja postupka ponašanja i pravila i dr.
- specifične aktivnosti s kretanjem - tjelesno vježbanje, plivanje, skakanje, klizanje, skijanje, vožnja biciklom i drugo.

Posebne potrebe djeteta

Zahtijevaju dodatnu pažnju odgajatelja (prepoznavanje prije svega), pomoć stručnog tima u sprečavanju prerastanja pojave smetnje zdravom razvoju djeteta.

S djecom s poteškoćama u razvoju rad se odvija individualno, a djeca su kategorizirana u Centru za socijalni rad.

Zadaci za odgajatelje:

- samostalno, ali i na osnovu suradnje s roditeljima, odgojiteljima i stručnim timom utvrditi, ostvariti, pratiti i vrednovati program odgoja djece u svojoj skupini,
- surađivati s roditeljima, stručnim suradnicima za poboljšanje uvjeta rada i odgoja djeteta,
- samostalno se usavršavati u dječjem vrtiću i izvan njega i utvrđivati pedagošku praksu,
- prema potrebi sudjelovati u stručnom tijelu vrtića i dr.

Akcentirati kvalitetu planiranja programskih zadataka i sadržaja odgojnih skupina s obzirom na uvjete i prema programu.

U korist unapređenja odgojno-obrazovnog rada, valorizaciju rada pratiti po odgojnim područjima. Pažnju posvetiti sadržajnom i pravovremenom planiranju tromjesečnih zadataka, tjedno - dogovori za sadržaje i materijalne poticaje, dnevno - materijalni poticaji i valorizacija.

Naročitu pozornost posvetiti stručnom organiziranom, osmišljenom i planiranom radu u toku radnog dana. Igru koristiti kao dominantni oblik rada.

Suradnju s roditeljima odgojno-zdravstveni djelatnici dužni su planirati i provoditi izvan efektivnog rada s djecom. Primanje roditelja dogovoriti u toku jednog dana u tjednu. Putem oglasne ploče redovito informirati roditelje što se i kako u vrtiću radi. Poželjno ih je što češće uključivati u neposredan rad u skupini u redovnom programu, kao i putem roditeljskih sastanaka i druženja.

Pri upisu djeteta u ustanovu roditelju će se ponuditi letak u kojem su korisne upute i potrebne informacije za roditelje djece koja još nisu polazila vrtić.

4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

Cilj predškolskog odgoja je da u skladu s pedagoškim i znanstvenim mogućnostima osigura najmlađoj generaciji sve uvjete za optimalan tjelesni, intelektualni, emocionalni i socijalni razvoj što znači pravilan odgojno-obrazovni proces.

Donošenje nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava te održani seminari od strane Ministarstva prosvjete i športa pridonijeli su pojačanom zanimanju odgojitelja za tu problematiku i za stručno usavršavanje u tom području.

Sastavnice odgoja i obrazovanja za ljudska prava su:

- svijest o sebi
- pripadnost grupi
- različitost kultura
- prihvaćanje različitosti i tolerancija
- komunikacija
- suradnja
- nenasilje
- odnos prema okolišu
- kultura mira

Dječja prava postoje neovisno tj. bez obzira na odgovornosti, obveze i dužnosti. Njih ne treba zaslužiti, ona se ne mogu naslijediti ni kupiti. Tako djeca imaju svoja prava bez obzira na to jesu li ispunila svoje dužnosti i obveze.

Program rada s djecom u četvrtoj godini života

Zadaće:

- osigurati uvjete da se njeguje i zadrži veza obiteljskog života-doma i dječjeg vrtića,
- poticati djecu da iznose svoje doživljaje iz obiteljskog doma, da govore o članovima obitelji,
- osigurati uvjete za prvi susret djeteta s vrtićom, s odgojnom skupinom i odgajateljem,
- stalno podržavati osjećaj sigurnosti, zadovoljstva i slobode, poticati, inicirati i organizirati individualne i zajedničke igre koje djecu raduju, u koje se spontano uključuju i igraju se zajedno s odgajateljem, podržavati inventivnost djece,

- podržavati prijateljsku pomoć u igri i dnevnim aktivnostima,
- navikavati djecu da čuvaju igračke i imovinu u vrtiću,
- upoznati djecu s namjenom pojedinih prostora u okviru vrtića (soba, garderoba, sanitarija, dvorana i igralište),
- upoznati biljke i životinje karakteristične za okolinu, uočavati vremenske i prirodne karakteristike,
- poticati igre za stjecanje prvog iskustva o prometu, te da ima pozitivne uzore ponašanja u prometnoj situaciji,
- označavati prostore, količinske i vremenske odnose, poticati ih da se služe jednostavnim alatima i priborima: kantice, spužve, lopatice i slično,
- njegovati smisao za lijepo i estetsko oblikovanje, poticati djecu na razgovor i međusobno komuniciranje postavljanjem potrebnih pitanja, razgovorom, brojalicom, pričama, stihovima što ih mogu zajedno s odgajateljima ponavljati
- poticati djecu da se uključe u igre scenskom lutkom, da djeca imenuju roditelje, braću osobnim imenom, opisuju poslove koje obavljaju roditelji kod kuće, svoj život u obitelji, emocionalne odnose, da oslovljavaju odgajatelja i djecu osobnim imenom,
- stvarati osnovu za razvoj govora i obogaćivanja dječjeg rječnika primjerenim literarnim djelima, slikovnicama, odabranim tekstovima proze i poezije,
- stvarati osnovu za pravilno artikuliranje glasova i riječi, u svakodnevnim aktivnostima djecu postupno upućivati u jednostavne improvizacije scenskom lutkom,
- reproduciranje glazbenih djela koje su povezane sadržajno i vremenski, poticati ih da stvaraju-pjevaju jednostavne pjesme E1-A1, da točno izgovaraju tekst, glazbenu cjelinu, da pjevaju umjerenom jačinom glasa igre za razvoj glasovnog aparata, slušanje instrumentalne glazbe: karakter, tempo, dinamika,
- omogućiti im daljnje upoznavanje likovno-tehničkim sredstvima za crtanje, plastično i prostorno oblikovanje (mekana olovka, kreda, flomaster, papir, plodine i slično),
- u suradnji s roditeljima utvrđivati navike osobne higijene i njegovati već stečene, stvarati uvjete za usvajanje zdravog načina života i navika korisnih za zdravlje djeteta,
- poticati ih da se osamostaljuju u jelu, da peru ruke prije jela, a poslije jela zube,
- razvijati i provoditi vježbe za jačanje krupnih grupa mišića, razvoj stopala za pravilno držanje tijela, te organizirano kretanje i postavljanje (kolona, krug),
- razvijati osnovne pokrete: hodanje, trčanje, poskoci, "skokovi, preskoci, bacanje, gađanje, hvatanje i dizanje, nošenje i vučenje, potiskivanje i kotrljanje, uz elementarne igre, igre na snijegu, na vodi, uz vokalno instrumentalnu muziku,
- pokretom spontano izražavati ritam izgovorene riječi i slušane glazbe.

- Dinamika realizacije:

Sadržaji će se realizirati tijekom pedagoške godine valorizirano u dnevnom planu odgojitelja.

Program rada s djecom u petoj godini života

Zadaće:

- poticati djecu da govore o članovima obitelji, o životu i radu, o susjedima, prijateljima, poznanicima i slično,
- razvijati poštovanje prema svima koji se brinu za sigurnost djece u obitelji, vrtiću i neposrednoj okolini. Znati ime vrtića, mjesta, naselja i ulica. Pratiti događaje u naselju, izgradnju, manifestacije. upoznati društvene institucije u mjesnoj zajednici, život i rad policije, vojnika. Utvrđivati navike pravilnog ophođenja među djecom i odraslima. U dnevnom životu, igri i radnim obvezama razvijati humane i ravnopravne odnose među spolovima i prijateljstvo među djevojčicama i dječacima. Učiti djecu da čuvaju društvenu imovinu: zgrade vrtića, igralište, zelene površine. Posjetiti i upoznati spomenike i muzeje,
- upoznati osnovna obilježja biljnog i životinjskog svijeta, razvijati brigu i ljubav za njih, zapažati, uspoređivati, imenovati odnose među predmetima, prostorima, imenovati količinske i vremenske odnose,
- stvoriti uvjete za igru i rad u kojoj se koriste jednostavnim pomagalicama i alatima,
- razvijati prometnu kulturu kretanja djece, prepoznati prometne znakove koji su karakteristični u okolini doma i vrtića, a vezani su za sigurnost djece u prometu,
- imenovati članove obitelji osobnim imenima i označavanje obiteljskog srodstva, stalnog mjesta boravka članova obitelji, zanimanje roditelja, susjeda, imenovati zaposlene u vrtiću, navikavati djecu na pravilno izgovaranje samoglasnika i suglasnika te da razlikuju glasan i tih govor,
- primjerima izbornog i umjetničkog i narodnog stvaralaštva s područja književnosti, brojalicama, zagonetkama, pričama, pripovijetkama i stihovima kod djece razvijati interes za književna djela,
- njegovati scenski izraz, dramatizirati priče i stihove,
- poticati da pjevaju pjesme s određenom preciznošću u opsegu D1-H1-C2 neznatno bogatije ritmičke strukture, narodne i umjetničke,
- provoditi igre za razvijanje govornog aparata, slušanje glazbe, poticati da prepoznaju skladbu po melodiji, ritmu, sadržaju, karakteru, tempu, dinamici glazbe,
- razvijati glazbenu osjetljivost, kretanje uz glazbu, dječje glazbeno stvaralaštvo, igre uz pjevanje i male glazbene aktivnosti,

- njegovati sposobnost uporabe likovno-tehničkog sredstva u plošnom oblikovanju i crtanju, slikanju, u prostoru i plastičnom oblikovanju, građenju, sudjelovanje u uređivanju prostora vlastite okoline, njegovati navike održavanja osobne higijene, svlačenja, oblačenja, urednog odlaganja odjeće i obuće,
- podržavati samostalnost kod jela da upotrebljavaju adekvatan pribor,
- poticati djecu na usvajanje zdravog načina života,
- tjelesna kultura, provoditi opće pripremne vježbe za jačanje krupnih grupa mišića, pravilan razvoj stopala, pravilno držanje tijela, razvoj snage, te organizirano kretanje i zaustavljanje,
- njegovati i razvijati osnovne pokrete: naročito koristiti elementarne igre (trčati, skakati, bacati, gađati i nositi),
- igre u vodi i na snijegu,
- igre uz vokalno instrumentalnu pratnju,
- uz akustičnu pratnju (udaraljke, bubanj i slično).

Dinamika realizacije:

Sadržaji će se realizirati tijekom čitave godine uz valorizaciju u dnevnim planovima.

Program rada s djecom u šestoj godini života

Zadaće:

- Znati osobno ime, prezime i adresu stana. Njegovati pozitivne emocionalne odnose među članovima obitelji. Upoznavati djecu s pravilnom podjelom poslova i zadataka članova obitelji u kući, dijete kao nositelj jednostavnih poslova.
- U suradnji s obitelji utjecati na pozitivan model ponašanja roditelja i drugih članova obitelji, ravnopravna podjela poslova i zadataka u obitelji i izvan nje u obavljanju svakodnevnih kućnih poslova.
- Upoznati se s poslovima i zadacima roditelja na radnom mjestu.
- Upoznati prednost korištenja suvremenih sredstava za rad: strojeva, aparata i slično u domu, vrtiću i proizvodnim djelatnostima.
- Upoznati djecu sa svim opasnostima za njihovo zdravlje na ulici, u vrtiću, obiteljskom domu.
- Upoznati djecu sa situacijama moguće ugroženosti kada se nalaze sama u stanu: ulazak nepoznate osobe, ponašanje pri požaru, korištenje broj telefona policije 92, hitne pomoći 94, vatrogasaca 93 ili 122.
- Označavati važnije praznike i narodne običaje u vrtiću i obiteljskom domu.

- Znati naziv i adresu vrtića, razvijati pravilan odnos među djecom i prema odraslima: ophođenje, oslovljavanje, pozdrav i slično.
- Razvijati potrebu da se kod djece dogovaraju i planiraju zajedničke igre i aktivnosti, njegovati osjećaj samopouzdanja, poticati ih da zajednički ureduju i mijenjaju prostor u kojem borave, te da se njime funkcionalno koriste.
- Razvijati humane i ravnopravne odnose među spolovima u svakodnevnim aktivnostima, u igri i radnim zadacima, u obitelji i vrtiću.
- U svakodnevnim situacijama poticati djecu da upotrebljavaju razne predmete i materijale, da pronalaze originalna rješenja, omogućiti im da vlastitu zamisao i aktivnosti dovedu do kraja.
- Poticati djecu na igru i primjerene radne aktivnosti s raznim materijalima i alatima: drvo, tekstil, papir, škare, igla, kliješta, izvijač, alat za rad u vrtu i slično
- Razvijati u djece spremnost, znanje i sposobnosti potrebne za čuvanje vlastite sigurnosti i za samozaštitu. Poticati djecu da u svakodnevnim situacijama i igrama zapažaju, uspoređuju i imenuju prostorne, količinske i vremenske odnose.
- Nastojati da djeca u svakodnevnom govoru se služe nazivima nekih mjera: kilogram, litar, kuna i slično, da u igrama upotrebljavaju redne brojeve, da prepoznaju pisane brojeve do 10 i da broje do 10. Stvoriti osnove da se djeca samostalno poslužuju obrocima hrane po sistemu samoposluživanja i njegovati higijenske navike u svezi s prehranom: čistoću ruku, čistoću i urednost pri uzimanju obroka i slično.
- Razvijati samostalnost djece u dnevnoj brizi za biljke i životinje u obiteljskom domu i u vrtiću.
- Poticati djecu da promatranjem, praktičnim provjeravanjem i zaključivanjem uočavaju posljedične veze i stječu elementarno znanje o zakonitostima u prirodi: zagrijavanje i hlađenje vode i drugih materijala, privlačenje magnetom, povećala, izvori zvuka, svjetlosti i drugo.
- Nastojati da djeca uočavaju i razumiju kako i zašto čovjek iskorištava prirodu, kako je mijenja, njeguje i čuva. Upoznati djecu s karakteristikama biljnog i životinjskog svijeta u užem zavičaju.
- Upoznati ih s mogućnostima korištenja biljaka i životinja za potrebe obrane i društvene samozaštite (maskiranje zemlje, zemunice, golubovi pismošče, uvježbani psi i drugo).
- Uključivati djecu u radne aktivnosti primjerene njihovoj dobi, skupljanje lišća, čišćenje snijega i drugo.
- Imenovanje naziva mjesta.

- Upoznati neke narodne običaje i kulturnu baštinu, njegovati osjećaj pripadnosti rodnom kraju i domovini. Pratiti i upoznati događaje u mjestu i zanimanju stanovnika mjesta i užeg zavičaja: radne akcije i izgradnja.
- Upoznati i posjetiti društvene institucije u mjestu i neke privredne djelatnosti u kojima su zaposleni roditelji djece.
- Razvijati i njegovati poštovanje prema vrijednostima ljudskog rada, pravilan odnos među ljudima, pravilno ophođenje u radnoj sredini i društvenom životu.
- Upoznati djecu s ljudima koji se pored roditelja brinu za njihov mir, sigurnost u vrtiću, mjestu i domovini. Označavati značajne datume naše povijesti.
- Upoznati djecu s prometnom situacijom u mjestu i užem zavičaju.
- Imenovati potrebne znakove koji su važni za sigurnost djece u prometnoj situaciji u mjestu i užem zavičaju. U konkretnim situacijama upućivati djecu da se pravilno ponašaju u prometu.
- Imenovati mjesto u kojem živi. Imenovati složenijim govornim izrazima događaje u mjestu, radnji, odnosa, raspoloženja, uspoređivanja i jednostavnih zakonitosti.
- Imenovati osobnim imenom prijatelje u igri iz ostalih odgojnih skupina.
- Poticati djecu da samostalno pripovijedaju o događajima, ljudima, pojavama i slično. Obogaćivati rječnik riječima koje se upotrebljavaju u svakodnevnom govoru.
- Poticati samostalno prepričavanje priča, filmova, televizijskih i radio emisija, događaja i slično.
- Poticati djecu da izražajno govore stihove, brojalice i slično. Njegovati osobine dobrog govora: jasnoću, razgovijetnost i živost izražavanja, čitanja, pravilnu dikciju i intonaciju uz dobar govorni model odgajatelja.
- Poticati i njegovati spontane dječje govorne stvaralačke igre. Proširivati rječnik djeteta imenovanjem istih imena za različite stvari, različitih imena za iste stvari, graditi nove riječi, izmišljati pitalice, zagonetke, stihove i priče. Raznim oblicima dramskih aktivnosti inspiriranih likovnim, literarnim ili glazbenim djelima utjecati na razvijanje govornog stvaralaštva djece.
- Poticati djecu na spontano stvaralačke dramske igre uživljavanjem u uloge po vlastitoj želji i zamisli, improviziranjem stvarnih životnih situacija i identifikacijom s likovima uz scenske lutke, izražavanjem riječima, pokretima i mimikom. Izmišljanjem priča i stihova prema zadanim riječima prema slici.
- Razvijati kod djece interes za knjigu, buđenjem emotivnog stava prema književnim sadržajima i stvaranjem lirskog doživljavanja umjetničkog djela. Uočavati ljepotu govornog izražavanja u regionalnoj narodnoj i umjetničkoj književnosti. Koristiti se u

radu s djecom književnom, scenskom, filmskom i glazbenom tematikom iz suvremenog života.

- Njegovati, poticati i stvarati uvjete za slobodan scenski izraz u dječjoj igri. Poticati djecu da improviziraju realne životne situacije i da se uz lutku identificiraju (riječima, pokretom, mimikom). Stvaranje scenskih igara inspiriranih likovnim, literarnim ili glazbenim djelom.
- Stvaranje malih scenskih cjelina. Dramatizirati priče uz scenske lutke, ginjol i lutke na prstima uz elemente kostima, riječima i pokretom. Pričati priče i govoriti stihove uz scensku lutku. Mali recitali, svečanosti. Približiti djeci scenske umjetnosti dostupne njihovoj dobi (kratki lutkarski igrokazi).
- Postupno uvoditi u osnovu filmske kulture na djeci primjeren način. Približavati djeci literarno, likovno i filmsko djelo. Stvarati uvjete za uključivanje djeteta u govornu, vizualnu i literarnu komunikaciju s filmom. Razvijati interes za filmsko djelo i uočavati ljepotu filmskog izraza.
- Razvijati sposobnost govornog reagiranja na filmsku sliku.
- Reproduciranje glazbe-slušanje glazbe koja se svakodnevno emitira po izboru djece, a izvode je po mogućnosti dječji svirači (svirači na udaraljkama, na frulama, ksilofonima) i dječji zborovi, slušanje poznatih pjesama (djeca odabiru glazbene kulise u drugim područjima rada i aktivnostima).
- Pjevati umjerenom jačinom, ali dinamičkim nijansiranjem: dah je usklađen s frazama, a ritam malo bogatiji, produžena kraća trajnost. Pjevanje melodija koje se kreću u opsegu (C) CIS-D iz područja narodnog stvaralaštva i najpoznatijih pjesama dječjih skladatelja. Samostalno izvođenje poznatih pjesama s preciznijom i lijepom dikcijom i pouzdanom intonacijom.
- Transformirati pjesmice malog opsega na više i na niže promjenom tempa i dinamike, a odabrane pjevane motive varirati ritmički i dinamički. Izgovaranje samoglasnika i suglasnika najprije u ritmički kombinacijama, a zatim u melodiji, te igranje slogovima na raznim visinama.
- Slušati narodne i umjetničke pjesme. Prepoznavati već slušane skladbe, uočavati promjene tempa, dinamike i karaktera slušane glazbe.
- Uočavati jednostavne ritmičke oblike i melodijske motive koji se više puta ponavljaju.
- Prepoznati instrumente po boji zvuka, a glasove po boji i raznovrsnosti interpretacije, uočiti jednostavne ritmičke oblike i melodijske motive koji se više puta ponavljaju.
- Poticati izrađivanje raznih udaraljki od prirodnog materijala, drva, metala, plastike i drugo.

- Poticanje rada, skupljača brojalica i snimati brojalice koje su djeca upamtila. Poticati na stvaranje zvučnih kulisa uz dramatizacije i glazbene igrokaze s lutkama.
- Snimiti glazbeno ritmičke cjeline kao sastav djece i poticati ih na ponovno slušanje.
- Kretati se uz ritam, dinamiku, sadržaj, melodiju i oblik skladbe. Kretanje pojedinog djeteta usklađivati s kretanjem govora njega partnera i cijele skupine. Povećati vrste kretnji, obogatiti smjer kretanja i sve više uklapati kretnje na glazbenu dinamiku, tempo, karakter i oblik.
- Nastojati da djeca samostalno sastavljaju ritam na melodiju ili mijenjaju melodiju na određeni ritam, da uz priču ili stihove izabiru glazbene dijelove, da za lutke sastavljaju male glazbene razgovore, da stvaraju ritmičko zvučnu cjelinu za zajedničko muziciranje, da sastavljaju zvučne pratnje za animaciju i kazalište lutaka.
- Omogućiti djeci daljnje razvijanje izražajnih i oblikovnih sposobnosti likovnim sredstvima i materijalom.
- Poticati djecu na: likovni rad nakon promatranja, likovni rad na temelju sjećanja ili zamišljanja
- Poticati djecu na igru slaganja i kombiniranja.
- Poticati djecu na bogatija i detaljnija zapažanja svojstva oblika i pojava oko njih.
- Usvojiti termine građevina, fotografija, slikar, graditelj i.t.d.
- Poticati djecu da likovno izražavaju svoja zapažanja, predodžbe poimanja svijeta oko njih i u njima po ovim tematskim sadržajima: likovni sadržaji, priroda i okolina, društvo, ilustracija, ne vizualni poticaji, prostorno oblikovanje.
- Osamostaljivanje djece i utvrđivanje navika higijene: pranje ruku i ispiranje ruku u rastopini dezinfekcijskog sredstva, umivanje i češljanje osobnim priborom za češljanje, održavanje higijene usta,
- zuba i četkice za zube, usvajanje higijene mokrenja i stolice, uporaba toaletnog papira.
- Navikavati djecu da samostalno održavaju čistoću tijela, da čuvaju zdravlje, pravilno reagiraju u slučajevima nezgode pružanja pomoći stavljanjem flastera, vođenja brige za bolesnog prijatelja. Cjelokupnim dnevnim rasporedom poticati usvajanja zdravog načina života i navika
- korisnih za zdravlje. Razvijati navike aktivnosti odmora u obitelji, održavanje čistoće u prirodi i okolini. Podržavati samostalnost djece u oblačenju i svlačenju, urednom odlaganju odjeće i obuće i oblačenje
- prema vremenskim prilikama. Nastaviti s poticanjem djece da uočavaju brigu odraslih za zdravlje djece.

- Snalaziti se u prostoru pomoću zvučnih i vidnih signala trčanjem, skakanjem, dizanjem, nošenjem, bacanjem i gađanjem.
- Igre na vodi i na snijegu.
- Igre uz vokalnu i instrumentalnu glazbu.
- Hodati, trčati, poskakivati uz glazbenu pratnju.
- Izvoditi jednostavne ritmove pljeskanjem i kretanjem.
- Dječji plesovi hodanjem, trčanjem, poskocima.

Dinamika realizacije:

Planirani zadaci će se realizirati tijekom pedagoške godine. Odgojitelji će u dnevnim planovima konkretizirati sadržaje i provesti valorizaciju.

Program rada s djecom uključujući elemente waldorfske pedagogije

U godišnji plan i program rada jedne mješovite skupine uključeni su elementi waldorfske pedagogije.

To podrazumijeva usklađivanje s prirodnim ritmom – izmjenom godišnjih doba, odnosno svetkovina. Cilj je da dijete doživi svako godišnje doba / svetkovinu kroz sva osjetila i različitim modalitetima učenja. Promišlja se vrijeme i prostor za preradu iskustava djeteta kroz slobodnu igru, raznovrsno izražavanje i stvaranje.

*Kod uređenja prostora vrlo je važan **svetkovni stol**, koji je na vidnom mjestu i svojim sadržajima i bojama odražava prirodu (ili/i neke sadržaje koje radimo). Izgled se mijenja suptilnim promjenama ili u potpunosti, usklađeno s ritmom prirode.

*Većina igračaka u sobi je od prirodnog materijala (drvo, vuna, tkanine..), a veliki dio je ručni rad. Planira se nadopuna prirodnog neoblikovanog materijala, kao i ručno rađenih igračaka (dvorac sa sitnim figuricama - listopad).

***Stolne lutkarske predstave** planiraju se dva puta mjesečno. Za pripremu je potrebno izraditi lutkice (šivane od filca ili izrađene od vune tehnikom filcanja). Scena se improvizira daskom (podloga) i tkaninama.

***Životno-praktične aktivnosti** – osim konzumiranja sezonskog voća, cijeđenja soka sjeckanja, izrada salata, planirano je pečenje kruha jednom tjedno. Budući da su uvjeti za pečenje ove godine otežani (jako mali prostor sobe dnevnog boravka i veliki broj djece), prijenosna pećnica se nema gdje smjestiti. Razmotrit će se mogućnost pečenja u nekoj drugoj prostoriji.

***Ručni rad** (šivanje, vez, tkanje, pletenje) planira se samo sa starijom djecom (u godini prije škole). Zbog malog prostora, mijenja se raniji koncept rada. Naime, nije moguće formirati kutić za

ručni rad, koji bi zbog sigurnosti (primjerice kod šivanja) i smještaja svih potrebnih materijala osigurao mir i sudjelovanje većeg broja djece istovremeno. Stoga će se raditi u malim skupinama – po dvoje, što bitno mijenja učinak i ritam aktivnosti. Planira se nadopuna prostornih kapaciteta zidnim policama.

***Ritmičko kolo** je forma u koju je uključen ritam, pokret pjevanje i govor. Mijenja se, odnosno nadopunjuje otprilike svaka dva tjedna. Uvjeti za izvođenje također su jako otežani u malom prostoru, te zahtijevaju različite improvizacije (veliki broj djece ponekad i onemogućuje izvedbu).

***Suradnja s roditeljima**

- Kutić za roditelje (tjedni plan rada, obavijesti...)

- Informativni letci

- Roditeljski sastanci: informativni (rujan),

osvrst na period adaptacije, plan i program rada (listopad),

priprema

za školu- osvrst, izlet, Olimpijada (travanj, svibanj)

- Individualni sastanci s roditeljima – srijedom u 12 i 30 sati (po potrebi i uz najavu)

- Radionice:

- izrada suvenira za Dan mandarina (listopad)

-izrada poklona za djecu za Svetog Nikolu (studeni)

-izrada ukrasa za Božić (prosinac)

-izrada proljetnih ukrasa (ožujak)

-izrada ukrasa za Uskrs (travanj)

- Svečanosti:

- Blagoslov kruha (listopad)

- Jesenja svečanost (studeni)

- Zimska svečanost (siječanj ili veljača)

- Proljetna (završna) svečanost (lipanj)

***Izlet**

- Izlet u Sinj, Seosko gospodarstvo Panj (lipanj)

Program rada minimalnog programa — "Mala škola"

Zadaće:

- Stvoriti uvjete u skupini, uz individualan pristup svakom djetetu, kako bi prvi susret s novom okolinom izvan obiteljskog doma bio ugodniji i radostan doživljaj.
- Poticati djecu na međusobno druženje kao i kontakte s odgajateljima, organizirajući zanimljive igre-aktivnosti različitog sadržaja gdje će djeca u kontaktu i igri biti spontana.
- Iskoristiti svaku priliku - uspostaviti socijalne odnose u smislu prihvatljivog ponašanja svakog pojedinog djeteta u odnosu na drugo dijete-djecu.
- Usmjeravati i poticati djecu na međusobnu suradnju u igri da se druže na osnovu dogovaranja, da usklađuju interese u igri, da pomažu jedan drugom, da se pravilno odnose prema sredstvima koja aktivno koriste.
- Kroz igre i aktivnosti omogućiti svakom djetetu da dođe do izražaja, da se prema svojim mogućnostima potvrđuje pred skupinom.
- Poticati djecu da izražavaju svoja iskustva o članovima obitelji, poslovima i zadacima u krugu obitelji (mama, tata, brat, djed, sestra, baka), rodbinski odnosi šire obitelji (teta-tetak, stric-strina, ujko-ujna) kao i poslovima roditelja na radnom mjestu.
- Poticati, usmjeravati i navikavati djecu na oblikovanje jednostavnih radnih zadataka vezanih uz uređenje prostora za igru i unutar i izvan zgrada, oduševljavati ih za radne aktivnosti.
- Upoznati djecu s određenim vrstama zanimanja ljudi koje mogu neposredno vidjeti - promatrati u svojoj bližoj okolini (sredstva rada, proces rada, rezultat rada-vrijednost, korist svake vrste posla).
- Upoznati ih s osnovnim karakteristikama prirode u okolini (biljni i životinjski svijet kojeg mogu promatrati i imenovati, opisivati, steći osnovne spoznaje, kao i uzročno-posljedične veze-odnose).
- Odgajati pozitivan odnos djece prema biljkama, životinjama, staviti ih u aktivan odnos da u praktičnim aktivnostima i osobnom ponašanju utvrđuju pozitivna iskustva.
- Upoznati ih s nazivom mjesta, razgovarati o doživljajima-iskustvima putovanja, more, selo, planine, rijeka, polje, šuma, livada i to je naša domovina.
- Upoznati djecu s osnovama prometne kulture: kako se pravilno hoda ulicom, prijelaz preko ceste-ulice, kolnika. Upoznati ih sa značenjem prometne signalizacije (semafor, prometni znakovi, zebra).
- Praktičnim aktivnostima utvrditi spoznaje i pratiti ponašanje pješaka u prometu (pješaci-vozila).

- Stvarati situacije i poticati djecu da zapažaju sličnosti i razlike između predmeta po boji, obliku, vrsti namjene, veličini i dužini.
- Stvarati situacije kroz igre i aktivnosti i omogućiti djeci da zapažaju, imenuju prostor na odnose: gore-dolje, na-u, iza-ispred, lijevo-desno.
- Da upoznaju količinske odnose: mnogo, malo, više-manje, skupove i korelaciju unutar skupa 1-10 elemenata.
- Upoznati ih s vremenskim odnosima: jutro-podne-večer, dan-noć, jučer-danas-sutra, dan u tjednu.
- Upoznati ih s mjerama: sat, kilogram, litar, kuna.
- Upoznati djecu sa školom i radom u školi, upriličiti posjetu I. razredu, oduševljavati ih za školu, omogućiti radostan doživljaj kroz igru s učenicima I. razreda.
- Poticati djecu da govore i na govornu komunikaciju poticajnim pitanjima, opisivanjem slika, razgovora na osnovu doživljaja, pomoću kratkih priča, stihova.
- Poticati aktivnost, govor djece pomoću govornih didaktičkih igara scenskom lutkom.
- Poticati djecu da govorno izraze doživljaje iz neposredne okoline obiteljskog života i rada.
- Obogaćivati rječnik djece novim riječima i pojmovima uz sadržaj rad grupa-neposredna okolina uz pomoć tekstova, priča, stihova.
- Poticati da govore polagano, razumljivo, izražajno u smislu pravilnog izražavanja govora (interpretacija priča, stihova).
- Njegovati interes-ljubav djece za knjigu.
- Razvijati slušnu osjetljivost i muzičko pamćenje.
- Obogaćivati prisutnost glazbe u svakodnevnom radu s djecom (vokalno instrumentalna) koristiti osim pjevanja odgajatelja i snimke vokalno instrumentalne glazbe.
- Usmjeravati ih da razlikuju različite karaktere glazbe, nježna, vesela, tužna i slično.
- Poticati ih da izražavaju ritam pjesme, skladbe, brojalice kretnjama, izvođenjem na udaraljka (igre s pjevanjem).
- Poticati dječje glazbeno stvaralaštvo (kreacija pokreta uz glazbu) da ritmički uz riječi i brojalice pretvaraju u pjesme.
- Poticati ih da pjevaju čisto, da jasno izgovaraju tekst pjesme, da pravilno dišu, da zajednički počnu i završe pjesmu.
- Omogućiti upoznavanje s likovno-tehničkim sredstvima za crtanje, slikanje, za plastično i prostorno oblikovanje (olovka, kreda, flomaster, tuš, papir, kutije, pijesak i slično).
- Upoznati djecu s osnovnim bojama (prepoznavanje-imenovanje).

- Poticati djecu da likovni rad nakon promatranja, doživljavanja, na temelju sjećanja ili zamišljanja (igre slaganja-kombinatorike).
- Poticati da likovno izražavaju svoja zapažanja, predodžbe, poimanje svijeta: pojedinačne predmete, prirodne i mehaničke oblike, nizove skupina oblika, unutrašnjivanjski prostor, životinje, biljke, prirodne pojave, ljude u pokretu, grupi, nizu, ilustracije priča, društveni događaji.
- Poticati djecu na samostalnost i pravilnost održavanja vlastite čistoće i urednosti okoline.
- Navikavati ih na zdrav način života-njegovanje navika za zdravlje.
- Poticati i podržavati samostalnost u oblačenju i svlačenju i urednom odlaganju odjeće-obuće.
- Njegovati humane odnose među spolovima u igri i svakodnevnom životu s istim i zajedničkim zadacima za djevojčice i dječake.
- Razvijati spretnost, znanje i navike za očuvanje vlastite sigurnosti i samozaštite (oprez od opasnih predmeta).
- Upoznati ih s opasnostima za zdravlje na ulici, u vrtiću i obiteljskom domu.
- Utjecati, razvijati, vježbati, usavršavati prirodne oblike kretanja, spretnost-sigurnost u izvođenju, koordinaciji pokreta, razvijati naviku bavljenja rekreativnim aktivnostima koje imaju utjecaj na pravilan rast i razvoj.
- Organizirati elementarne igre i druge oblike tjelesne aktivnosti gdje će se djeca vježbati i usavršavati prirodne oblike kretanja, spretnost izvođenja istih kao i vježbe koje će utjecati na razvoj.
- Jačanje svih mišićnih skupina, cjelokupnog psihomotornog razvoja, utjecati na samopouzdanje, smjelost, prijateljstvo.
- Program minimuma će se organizirati u veljači s naknadno određenim rasporedom djelatnika i mjesta održavanja.

NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA

a) Zadaci stručnog usavršavanja

- potpunije i objektivnije upoznavanje aktualnih zbivanja, procesa i tendencija razvoja društva, stjecanje sigurnosti u interpretaciji dinamičkih i složenih društveno ekonomskih uvjeta, političkih i drugih pojava u našem društvu,

- izrada kriterija za realističku i kritičku ocjenu svih značajnih pojava i problema života i rada u užoj i široj sredini u svijetu, stalno dopunjavanje i osvježavanje pedagoškog znanja uopće, a posebno iz predškolskog odgoja,
- osposobljavanje za primjenu pedagoških inovacija na području vlastitog rada,
- permanentno informiranje o rezultatima naših i stranih pedagoških istraživanja, posebno o predškolskom odgoju,
- stalno analiziranje vlastite odgojno-obrazovne prakse, te unapređivanje iste,
- korištenje biblioteke vrtića radi pronalaženja novih oblika rada i osvježavanje stručnog znanja.
- seminari i savjetovanja u organizaciji Ministarstva i Zavoda za školstvo.

- b) Bitni zadaci na obrazovanju i usavršavanju radnika na ostalim poslovima i radnim zadacima
- u skladu s potrebama rada po svakom određenom poslu i radnom zadatku, te potrebama radnika koji obavljaju te poslove i radne zadatke, kako bi mogli ispunjavati zahtjeve radnog mjesta
- c) Plan rada Odgojiteljskog vijeća

Sadržaj	Nositelj	Rokovi
- organizacija rada za 2019./2020. Raspored radnika po grupama, utvrđivanje radnog vremena	ravnatelj	9 mj.
- planiranje odgojno-obrazovnog rada i izrada pedagoške dokumentacije - utvrđivanje smjernica za izradu planova i programa rada - razmatranje i usvajanje godišnjeg Izvedbenog plana i programa rada, Plana rada Odgojiteljskog vijeća, Plana stručnih aktivna, plana suradnje s roditeljima, plan zdravstvene zaštite djece	ravnatelj	10 mj.
- permanentno usavršavanje, uvođenje odgajatelja početnika u samostalni odgojno-obrazovni rad - osvrt na period adaptacije djece - stručna tema o identifikaciji djece s teškoćama u razvoju - upute o praćenju djece putem upitnika o praćenju - stručna predavanja	Ravnatelj odgojitelj psiholog	9-12 mj. 10. mj.
- pripreme za blagdan Dani kruha	ravnatelj odgojitelji	10 mj.
- pripreme za blagdan sv. Nikole i Božić	odgojitelji	11 i 12 mj.

- stručna tema	odgojitelji	
- analiza realizacije odgojno-obrazovnih zadataka	odgojitelji	1 mj.
- rezultati praćenja realizacije programskih zadataka	odgojitelji	2 mj.
- analiza realizacije Izvedbenog plana i programa rada u proteklom periodu	ravnatelj	3. mj.
- stručna tema	odgojitelji	
- priprema za realizaciju programa minimuma	ravnatelj	4. mj.
- priprema za izložbu "Proljeće u mom kraju"	odgojitelji	
- stručna tema	odgojitelji	
- pripreme za obilježavanje Dana Vrtića-završna svečanost	odgojitelji	5. mj.
- izvješće o uvođenju odgojitelja-početnika u samostalni odgojno obrazovni rad	komisija	6.mj.
- stručna tema	pedagog	
- valorizacija rada u odgojno-obrazovnim grupama u vrtiću	odgojitelji	
- utvrđivanje smjernica za rad u tekućoj godini	ravnatelj	6 mj.
- raspored godišnjih odmora i slobodnih dana	ravnatelj	6 mj.

6. SURADNJA S RODITELJIMA

a) Bitni zadaci na unapređenju suradnje s roditeljima

- pojačana edukacija roditelja (obrada pedagoških tema, kratkih pisanih materijala savjetodavnog karaktera i si.)
- suradnja u cilju pravovremenog identificiranja, dijagnosticiranja i tretmana djece s teškoćama u razvoju.

b) Bitni zadaci na unapređivanju suradnje s društvenom sredinom

- uspostavljati trajnu suradnju s Centrom za socijalni rad u svrhu utvrđivanja stupnja teškoća i tretmana djece s teškoćama u razvoju.

c) Tabelarni prikaz

OBLICI	SADRŽAJI	NOSITELJI	ROKOVI
Sudjelovanje roditelja u odgojno obrazovnom procesu	- prema potrebi omogućiti roditeljima boravak u vrtiću grupi za vrijeme adaptacije - radne aktivnosti roditelja, izrada didaktičkog materijala, uređenje vanjskog prostora i unutarnjeg prostora vrtića, kroz radionice za roditelje	odgojitelji i roditelji	9. mj. i 10. mj.
Masovni roditeljski sastanci	-upoznavanje s organizacijom rada u vrtiću, dnevni raspored prehrane, zdravstvena zaštita, kućni red, organizacija rada u toku zime, ljeta, zimovanje-ljetovanje, zajedničko sudjelovanje u pripremanju svečanosti i proslava, rad stručno razvojne službe, pano za roditelje	ravnatelj odgojitelji	9. mj.
Individualni kontakti s roditeljima	- individualni kontakti prije uključivanja djeteta u grupu - svakodnevni kratkotrajni kontakti (praćenje razvoja djeteta i jedinstvo u odgojnom djelovanju)	odgojitelji	
Posjete	-posjete roditeljima na njihovim radnim mjestima i domu	odgojitelji	
Izleti	-izleti s roditeljima u bližu i dalju okolinu, poludnevni i cjelodnevni -uključivanje roditelja u zajedničko doživljavanje praznične atmosfere	odgojitelji	

7. GODIŠNJI PLAN RAVNATELJA - BITNE ZADAĆE I SADRŽAJI

a) Plan i program ravnatelja Vrtića

U okviru godišnjeg plana rada poslovi i radne zadaće ravnatelja Vrtića sastoje se od slijedećih elemenata:

- vođenje poslova Vrtića,
- poslovi u području radnih odnosa,
- poslovi i zadaci u oblasti zaštite na radu,
- prava i dužnosti na poslovima obavještavanja djelatnika Vrtića,
- financijsko materijalno poslovanje Vrtića,

- sudjelovanje u radu Upravnog vijeća Vrtića,
 - rad u okviru stručnih organa Vrtića,
 - planiranje i programiranje rada Vrtića,
 - rad i suradnja s roditeljima, te organizacijama i zajednicama odnosno svim subjektima koji djeluju u okviru Županije,
 - proučava, prati i tumači Zakonske propise te odluke bitne za rad i djelovanje Vrtića.
1. Vođenje i poslovanje Vrtića
- ravnatelj Vrtića je rukovoditelj ustanove u organizacijskom, pravnom, financijskom i stručno-pedagoškom smislu,
 - rukovodi cjelokupnim poslovima Vrtića, zastupa i predstavlja Vrtić i u njegovo ime zaključuje poslove i ugovore,
 - koordinira i usklađuje proces rada.
2. Poslovi u području radnih odnosa
- ravnatelj vodi brigu o uređivanju prava, obveza i odgovornosti djelatnika te pravovremenom pripremanju i donošenju akata kojima se utvrđuju radni odnosi,
 - poslovi u svezi sa stegovnom odgovornošću djelatnika,
 - postupak radi utvrđivanja štete koju je eventualno prouzročio djelatnik,
 - osiguranja stručne pomoći djelatnicima u postupku zaštite njihovih prava iz radnih odnosa,
 - suradnički odnosi s predstavnikom Sindikata.
3. Poslovi i zadaci u oblasti zaštite na radu
- u oblasti zaštite na radu ravnatelj je rukovoditelj plana obrane te aktivno radi na pripremi zaštite na radu.
 - Predstavlja Vrtić i surađuje sa svim organima i organizacijama na području Županije.
4. Prava i dužnosti na poslovima obavještanja djelatnika Vrtića
- na području javnog informiranja ravnatelj Vrtića ima sva prava i dužnosti u skladu sa Zakonom i Statutom Vrtića.

5. **Financijsko-materijalno poslovanje Vrtića**
 - Ravnatelj je naredbodavac financijskog i materijalnog poslovanja Vrtića,
 - Odlučuje o upotrebi osnovnih sredstava i o nabavkama koje imaju značajne materijalne troškove,
 - Sve poslove u vezi financijsko-materijalnog poslovanja obavlja u suradnji s odgovarajućim stručnim službama i organima upravljanja Vrtića, te pozitivnim zakonskim odredbama i principima.

6. **Suradnja u radu Upravnog vijeća vrtića**
 - Aktivno radi u pripremi sastanaka i osigurava uvjete uspješnog rada Upravnog vijeća Vrtića,
 - Zajedno s predsjednikom Upravnog vijeća dogovara dnevni red sastanka,
 - Provjerava da li su odluke Vijeća u skladu sa zakonom i normativnim aktima Vrtića,
 - O svom radu i poslovnim potezima izvještava Upravno vijeće Vrtića.

7. **Rad u okviru stručnih organa Vijeća**
 - Ravnatelj aktivno priprema i sudjeluje u radu svih stručnih organa Vrtića te osigurava uvjete za uspješan rad Upravnog vijeća Vrtića, sjednice odgajateljskog vijeća i dr.
 - Priprema u suradnji sa stručnim timom odgojiteljska vijeća i rukovodi njima,
 - Radi na stručnom unapređenju i analizi odgojno-obrazovnog rada i metoda u suradnji sa stručnim timom s ciljem unapređenja odgojno-obrazovnog rada Vrtića,
 - Dužan je razvijati svoju stručnost kao i stručnost odgojiteljskog kadra u smislu poticanja na samostalnost, samoinicijativu i kreativnost u postojećim uvjetima i prostoru.

8. **Planiranje i programiranje Vrtića**
 - ravnatelj u suradnji sa stručnim timom i odgovarajućim službama aktivno radi na izradi svih planskih dokumenata koji su potrebni za uspješan rad Vrtića,
 - koordinira planiranja i doprinosi unapređenju rada pomoću pojedinačnih i zajedničkih planova odgajateljsko-zdravstvenih i stručnih djelatnika Vrtića.

9. **Rad i suradnja s roditeljima te organizacijama i zajednicama, odnosno svim subjektima koji djeluju u okviru Grada i Županije**

- ravnatelj prije svega radi na osiguranju potrebnih uvjeta za normalnu i nesmetanu suradnju na relaciji roditelj-djeca-Vrtić, a po potrebi i sam se uključuje u neposrednu realizaciju te suradnje,
- surađuje s poduzećima i društvenim subjektima Županije, te Ministarstvom znanosti obrazovanja i Zavodom za školstvo na ostvarivanju društvene politike na području odgoja i obrazovanja,
- ostvaruje direktne suradnje sa svim organima i organizacijama na području Županije i šire u smislu što kvalitetnijeg rada i djelovanja Vrtića.

10. Praćenje, proučavanje i tumačenje Zakonskih propisa i odluka bitnih za rad i djelovanje Vrtića

- ravnatelj prati, proučava i daje potrebno tumačenje (u suradnji sa stručnim timom, odnosno odgovarajućim službama) svih Zakonskih propisa i odluka koje su od značaja za rad i djelovanje Vrtića, kao i pravilnika, uputa i društvenih dogovora koji se tiču Vrtića, koordinira i prati izradu normativnih akata,
- obavlja i druge poslove u svezi toga koji su propisani Zakonom i drugim normativnim aktima.

8. PROGRAM KULTURNE I JAVNE DJELATNOSTI

a) Praznici i proslave za pedagošku 2019./2020. godinu

Svaki praznik ili proslava ne sadrži samo manifestativni čin određenog dana i sata već treba imati osmišljeni metodički put do konačnog zaokruženja svih aktivnosti, oblika rada na dan svečanosti, kada je za djecu pripremljen zajednički doživljaj s programom i sadržajem.

Svaki odgojitelj za svoju skupinu planski predviđa, prema dobi djece i zahtjevima programa svoje skupine, vremensku dimenziju i sadržaj rada kulturne i javne djelatnosti.

Odgojitelji će sudjelovati u projektu "Večer matematike" u organizaciji Hrvatskog matematičkog društva.

Sudjelovanje u maškarskoj povorci.

Sudjelovanje na Olimpijadi Županije Dubrovačko-neretvanske.

Izleti predškolaca na seoska gospodarstva.

Suradnja sa Gradskom knjižnicom (posjet, upoznavanje sa zanimanjem knjižničar, čitanje priča).

Suradnja sa školom (posjet razredima, zajedničko crtanje, učenici čitaju priče mlađoj djeci).

Sudjelovanje na prodajnom sajmu u sklopu „Dana mandarina“.

Dekoratивно obilježavanje praznika i proslava zahtjev je koji od odgajatelja traži da u sobi pred djecom i s djecom izrađuje i postavlja određeni slikovni materijal, određene forme iz papira, plastike ili prirodnog materijala ili izrezane aplikacije. Određena tematika praznika treba biti i vizualno pristupna u grupi, ali prezentirana na likovnoj razini. Likovnost dekorativnog sadržaja sastoji se od čistoće, boja i oblika dekorativnog elementa kao i smještaja u prostor.

Smještaj dekorativnih elemenata u prostoru treba biti smišljeno postavljen na za to određene plohe-panoe. Nastojati da su djeci vizualno dostupna.

Dekoratívna obilježja traju u skupini i kući tako dugo dok traje planirana vremenska dimenzija praznika. Vrijeme između praznika ispunjeno je u sobi dnevnog boravka i kući aplikacijama i slikama daljeg sadržaja rada koji u skupini teče.

b) Praznici, proslave i svečanosti kalendarski kako slijede:

MJESEC	S A D R Ž A J I
	<p>Pripreme za jesensku svečanost:</p> <p>Put do nje ima dugu vremensku dimenziju. U toku mjeseca u svim će skupinama dominirati sadržaji-različitosti oblika i pristupa realizaciji, obuhvativši biljni, životinjski svijet, vremenske i prirodne promjene, rad ljudi i aktualizacija zbivanja u našoj sredini. Jesen sadržajno povezuje sva područja. Djeca će kroz igre i aktivnosti obogatiti svoje spoznaje, otkrića, stvaralaštvo i inventivnost, razvijati govor, izražavanje i stvaranje. Odgojni će se zadaci morati naći u svakom trenutku uz sadržaje. Sve dobne skupine i prostori u kojima borave djeca, kao i interijeri vrtića, trebaju svojim estetskim izgledom dati dojam bogatstva kojeg stvarno donosi jesen, s posebnim osvrtom na aktivnosti vezane za specifičnost našeg podneblja-mandarine.</p> <p>Nakon tako sistematski pripremljenih veselih i ugodnih doživljaja za djecu jesenska će svečanost dati pravu valorizaciju rada, a u svim će se grupama uz mogućnost učestvovanja i suradnju s roditeljima realizirati do 15.11. „Dani mandarina“.</p>
	<p>DJEČJI TJEDAN 04.10. - 10.10.</p> <p>Uz aktivnosti koje su u tom tjednu naglašene u odgoju, rekreaciji i međusobnom</p>

	<p>druženju srednjih i starijih skupina. Veselim druženjem s lutkama "Loptica Skočica", obogatit će se stvaralaštvo djece. Prijedlog konkretnih aktivnosti s djecom i za djecu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - igre i improvizacije sa scenskom lutkom, - rekreativne i natjecateljske igre između skupina na igralištima prirodnim materijalima, - izleti s djecom u bližu okolinu (polje, livada, šuma, voćnjak, vinograd) - posjeta drugom vrtiću-skupini uz dogovorene planirane aktivnosti i susret, - radne aktivnosti-ekološki odgoj: uredimo okoliš (igralište, igračke, sobu, vrtić), - kutići za roditelje-ekološko-edukativna tema.
	<p>"DAN KRUHA - KRUH NAŠ SVAGDAŠNJI"</p> <p>U sklopu Svjetskog dana hrane. Kao što je tijelu potreban kruh-hrana da bi preživjelo tako je još više čovjeku da bi ljudski živio, potrebna duhovna hrana: dobrotu, prijateljstvo i ljubav. Samo se za uistinu dobrog čovjeka kaže da je dobar kao kruh. Onoliko će biti životne radosti i dobrohotnosti, razumijevanja i poštovanja, koliko bude darivanja i primanja, lomljenja i blagovanja kruha. Cilj nam je djeci svratiti pozornost na kruh kao simbol hrane, ali i duhovnu vrijednost.</p> <ul style="list-style-type: none"> - upoznati djecu s nastajanjem kruha (od zrna do kruha) - približiti im blagovanje kruha (narodne običaje) - predočiti djeci kruh kao izvor životne i duhovne snage koji simbolizira početak obnove Hrvatske. <p>Planirati aktivnost izvan vrtića: posjeti pekari, mlinu ili sjemenari, razgledavanje polja žitarica, prikupljanje žitarica. Planirati aktivnost u vrtiću: razgovor s djecom o temi od zrna do kruha, upoznavanje djece s kulturom ophođenja prema kruhu i zbrinjavanju njegovih ostataka: obraditi dostupnim medijima kao što su video kazete, dijapozitivi, filmovi, radio emisije, likovni radovi, slike, izrada kruha, uređenje prostora vrtića. Vrijeme održavanja aktivnosti: od početka radne godine s intenzivnijim prigodnim aktivnostima u tjednu do 16. listopada.</p>
	<p>SVJETSKI DAN ŠTEDNJE - 31. LISTOPAD</p> <p>Potaknuti djecu da štede u svoju kasicu koju su zajednički izradili i napunili novcem a kojim su kupili igračku za skupinu.</p>
	<p>"DAN MRTVIH"</p> <ul style="list-style-type: none"> - jučer smo bili na groblju, živi ljudi ne zaboravljaju svoje mrtve. Vjerski odgoj - teško je zamisliti bez povezanosti s radom roditelja. Zbog toga uključiti roditelje i upoznati ih što se planira i radi u vjerskom odgoju. Naš je cilj nadopuna obiteljskom vjerskom

	odgoju bez "pretjeranog" inzistiranja i ustrajanja u tome.
	Danas je dan SV. NIKOLE 06.12. Slušati priče iz života Sv. Nikole. U ozračju koje oslobađa svakog, straha proslaviti Sv. Nikolu. Prirediti poklone za svako dijete-sponzori.
	Uskoro slavimo BOŽIĆ Iskusiti naklonost blizine Božje prema ljudima u blagdanu Isusova rođenja. Kitimo bor. Izrađujemo Adventski vijenac koji označava snagu po kojoj se iz mraka izlazi na svjetlo. Cijeli mjesec prosinac odgajatelji će osmišljavati vesele doživljaje za djecu. Estetsko uređenje interijera vrtića - svi. Sve aktivnosti će se provoditi u tjednu prije Božića tj. do 25.12. Lutkarska će grupa pripremiti prigodnu lutkarsku dramsku predstavu za svu djecu vrtića. - Odgajatelji kod kuće pripremaju iznenađenja za djecu u skupini . - Djeca će čestitati Božićne i Novogodišnje praznike mami, tati , teti , drugoj djeci u vrtiću, ravnatelju i dr.
	"MAŠKARE" - doživljaj za djecu, izrada maski s djecom i pred djecom. Estetsko uređenje interijera. Narodni običaj približiti na dostupan način. Sudjelovanje u maškarskoj povorci na male i velike poklade kostimirani u prigodne kostime.
	"VALENTINOVO" - dan ljubavi 14.02. Pripremom u toku prethodnog tjedna;. Poklonimo pažnju voljenoj osobi.
	USKRS - "ALELUJA, ISUS ŽIVI!" U radosnoj proslavi blagdana Uskrsa osjetiti značenje uskrsne poruke i vjere u životu kršćana. Planski i sistematski pripremati se s djecom za doživljaj "pisanica". Estetsko uređenje interijera.
	DAN ZEMLJE 22.04. Eko program za taj dan.
	MAJČIN DAN - zajedničko druženje majki, djece i teta u vrtiću, na izletu, na predstavi i sl.
	ZAVRŠNA SVEČANOST - oproštaj od vrtića - po skupinama u suradnji s roditeljima.

Godišnji Plan i program rada Dječjeg vrtića Opuzen, rađen je s ciljem postizanja optimalnih uvjeta u kojima će se djeci osigurati zdravo i veselo djetinjstvo.

Temeljem čl. 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i čl. 50. Statuta Dječjeg vrtića Opuzen, Upravno vijeće Dječjeg vrtića Opuzen na sjednici održanoj 22.10.2019. godine, na prijedlog ravnateljice, donijelo je Godišnji plan i program rada Dječjeg vrtića Opuzen za pedagošku godinu 2019./2020.

KLASA: 601-02/19-01

URBROJ: 2117-106-01-19 -49

Opuzen, 22. listopada 2019. godine

Predsjednik Upravnog vijeća:

Anamarija Čović

A Čović

Ravnateljica:

Dijana Glavor Vitali

D. Glavor Vitali